

SCRISOARE DESCHISĂ ADRESATĂ PREMIERULUI VICTOR PONTA:

**„BILANȚUL DE 6 LUNI AL MINISTERIATULUI D-LUI IONUȚ VULPESCU:
MINISTERUL CULTURII ÎN COMĂ!“**

Domnule Prim-Ministru,

În cele peste șase luni scurse de la numirea dl-ui Ionuț Vulpescu ca ministru al Culturii, bilanțul activității acestuia se evidențiază printr-o totală lipsă de viziune, de implicare, de minimă responsabilitate – fapt care a prejudiciat grav funcționarea ministerului, aducându-l practic într-o stare de blocaj total. De comă!

Pe pagina de internet a Ministerului Culturii nu există nici un raport de activitate a ministerului, iar conferințele de presă (una singură, acum o lună și jumătate, la Timișoara, în cadrul unei ședințe a PSD Timiș!) și întâlnirile cu directorii instituțiilor subordonate nu și-au găsit locul în agenda de lucru a ministrului Ionuț Vulpescu.

Pentru a vă feri de orice tentație de a interpreta demersul meu sub semnul politicianismului, ca pe un „atac“ venit din partea unui om aflat pe băncile opoziției, vă prezint în modul cel mai succint o listă de disfuncționalități deja de notorietate, al căror adevăr nu poate fi pus sub semnul întrebării.

- **Ministrul Culturii, la 5 luni de la intrarea în vigoare a legii care a modificat cadrul normativ privind managementul instituțiilor publice de cultură (Legea nr. 185/ M. Of. nr. 966/30.12.2014), nu a aprobat normele de aplicare necesare, astfel încât să fie încheiate sau modificate corespunzător contractele de management ale celor ce conduc instituțiile de cultură din subordinea ministerului ori să fie organizate concursurile de management, în cazul instituțiilor a căror conducere este interimară. Faptul, de o gravitate maximă, periclitează existența și funcționarea acestor instituții! Astfel, managerii a 14 instituții publice de interes național – Biblioteca Națională, Teatrul Național „Vasile Alecsandri“-Iași, Teatrul Național „Marin Sorescu“-Craiova, Opera Națională Română-Cluj-Napoca, Opera Națională Română-Timișoara, Centrul Național al Cinematografiei, Arhiva Națională de Filme, Muzeul Național al Țăranului Român, Muzeul Național Peleş, Muzeul Național Bran, Muzeul Național**

de Istorie a Transilvaniei, Institutul Național al Patrimoniului, Administrația Fondului Cultural Național, Centrul de Cultură „George Apostu“, Centrul de Cultură Arcuș – și a 6 direcții județene pentru cultură – Cluj-Napoca, Dâmbovița, Dolj, Neamț, Olt, municipiul București – sunt într-o perpetuă situație de provizorat, fapt care le limitează atribuțiile și le grevează capacitatea de a conduce și gestiona activitatea instituțiilor în fruntea cărora se află. Acești oameni, mulți dintre ei personalități de referință în spațiul cultural național și internațional, nu au voie să semneze contracte pentru proiecte care ar urma să se derulează după perioada de interimat, ceea ce duce la compromiterea și ratarea unor oportunități importante. De asemenea, interimarii nu au voie să delege niciun drept de semnătură, decât cu acordul expres al ministrului, ceea ce ridică practic o serie continuă de obstacole insurmontabile în activitatea cotidiană. Toată această situație aberantă este produsă de incapacitatea ministrului Ionuț Vulpescu de a dispune măsurile obligatorii pe care legea i le impune. La ce programe se pot gândi și pot derula, ce contacte și ce prezențe, naționale și internaționale, pot urmări niște „manageri“, câtă vreme ei știu că, în orice moment, pot fi înștiințați că interimatul lor a luat sfârșit?! Situațiile de incertitudine și de provizorat afectează grav nu numai desfășurarea activității respectivelor instituții, dar îi împiedică pe creatorii din fruntea instituțiilor publice de spectacole sau muzicale să își exercite dreptul consfințit prin lege de a participa, în calitate de autor sau, după caz, de interpreți sau executanți la realizarea unor proiecte culturale în cadrul instituțiilor pe care le conduc.

- **Ministrul Ionuț Vulpescu sfiidează Convenția Consiliului Europei privind protecția minorităților, semnată de România încă din 1995. În structura actuală a ministerului nu mai există niciun compartiment care să aibă ca obiect de activitate protejarea și punerea în valoare a culturii minorităților naționale. Este o flagrantă încălcare a unor angajamente internaționale luate de România și este o situație fără precedent în Ministerul Culturii.**

- **Ministrul Culturii s-a dovedit total incapabil să dispună măsurile pentru realizarea unora dintre cele mai importante obiective ce privesc cultura națională, care au fost asumate de Cabinetul Ponta III, în „Programul în domeniul Culturii“:**

- Codul Patrimoniului Cultural – fază de proiect; nu s-a început nici un fel de dezbatere publică cu specialiștii; în actualul ritm de lucru, Codul ar putea ajunge în dezbatere publică, în cel mai bun caz, abia în 2016.
- Nu s-a întreprins nimic în domeniul instituirii unui sistem național de educație și formare în domeniul patrimoniului. Centrul care specializa personalul din instituțiile de cultură a fost desființat și comasat, alături de altele, într-un așa-zis „Institut Național”, care nu funcționează, deși construcția lui a fost anunțată încă din luna iunie a anului 2013. Activitatea de atestare a specialiștilor și experților este blocată de anul trecut, din cauza lipsei de decizie a ministrului Culturii.
- Nu s-a finalizat nimic din clasarea patrimoniului cultural național construit și mobil.
- Lista monumentelor istorice nu este actualizată.
- Nu a fost constituit Fondul Patrimoniului Național; proiectul de Hotărâre a Guvernului a rămas neaprobat.
- Nu au fost demarate negocierile cu Comisia Europeană pentru POS: Cultură - Patrimoniu - Educație.
- Nu a fost concretizat programul „Patrimoniu în pericol”; fondurile au fost diminuate.
- Ministerul Culturii nu a prevăzut nici un leu pentru promovarea patrimoniului cultural imaterial înscris pe ”Lista UNESCO”, deși aceasta este o obligație asumată de statul român.
- Nu s-a demarat nimic în ceea ce privește rezolvarea situației cetăților dacice.
- Ministrul Culturii nu a emis nici măcar o opinie cu privire la recentul protest al muzeelor din România față de pierderea sediilor de muzee și a bunurilor de patrimoniu din colecțiile muzeale, care nu sunt compensate prin nici o măsură a Guvernului.
- Ministerul Culturii nu a anunțat, nici până azi, dacă dorește sau nu dorește să își exercite dreptul de preempțiune pentru *Cumințenia Pământului* și pentru o mulțime de monumente istorice, care au fost scoase la vânzare. De altfel, din analiza bugetului actual al ministerului, reiese că nici măcar nu au fost prevăzute fonduri pentru eventuale demersuri. Pe de altă parte, toate

muzeele din subordinea ministerului și-au văzut tăiate cheltuielile pentru bunuri și servicii cu procente mergând de la 28 până la 65%. Chiar și o iluzorie rectificare favorabilă a bugetului ar face ca sumele care, eventual, ar suplimenta aceste bugete să nu mai poată fi cheltuite în intervalul scurt de timp rămas, în trimestrul al IV-lea.

- Nu s-a început proiectarea unei noi săli de concerte, de care Bucureștiul, Festivalul „George Enescu” au imperios nevoie.
- S-au redus fondurile participărilor românești la Bienala de la Veneția și la saloanele și târgurile internaționale de carte, deși în program se prevedea „susținerea sistematică” a acestora.
- Nu s-a întreprins nimic în domeniul dezvoltării parteneriatului public-privat în domeniul industriilor artistice.
- Nu s-a înființat „Centrul de Restaurare”, promis pe lângă Institutul Național al Patrimoniului.
- Nu s-a inițiat proiectul „Repertoriului Național al Monumentelor Istorice”, în cooperare cu Academia Română.
- Modificarea Legii în domeniul dreptului de autor s-a împotmolit.
- Nu a fost demarat proiectul integrat Centrul istoric al Capitalei, care ar fi trebuit realizat în parteneriat cu Primăria Municipiului București.
- Ministrul Culturii nu a numit în termen noile Comisii Naționale – a Muzeelor și Colecțiilor și, respectiv, pentru Monumente de For Public –, după expirarea mandatelor celor vechi, fapt care a dus la paralizarea activității acestor comisii, timp de cel puțin două luni.
- Nu au fost sprijinite bisericile care sunt monumente istorice pentru introducerea unor sisteme de securitate în lăcașurile de cult.

• **Subfinanțarea cronică a culturii și repetatele reduceri de personal, tare proprii și anilor din urmă, dar nu la proporțiile de azi, fac ca foarte multe instituții din subordinea Ministerului Culturii să fie profund afectate de o acută lipsă de personal de specialitate (pentru domeniul patrimoniului cultural – media prezenței specialiștilor în direcțiile județene este de 1,7/direcție), artistic și tehnico-administrativ, fapt care le împiedică să funcționeze la nivelul posibilităților și așteptărilor:**

- Teatrul Național „I.L. Caragiale”, a cărui reabilitare a însemnat costuri importante, nu poate oferi spectatorilor decât 2 premiere pe an/sală de spectacol, din lipsa fondurilor și a personalului.
- Centrul Național al Cinematografiei (CNC), din cauza crizei de personal, nu își poate realiza obligațiile prevăzute de Legea cinematografiei, cu consecințe grave în colectarea și administrarea resurselor financiare ce constituie „Fondul cinematografic”, din care este susținută întreaga producție cinematografică românească: filmele de lung și scurt metraj, filme documentare și cele de animație. Deși, încă de anul trecut, Corpul de Control al Primului-ministru a efectuat verificări și analize asupra activității CNC, ministrul Culturii nu a întreprins nimic pentru sancționarea persoanelor vinovate de gravele nereguli privind gestionarea și alocarea resurselor financiare din Fondul cinematografic și nici pentru reorganizarea și întărirea capacității administrative a Centrului.
- Fondul cinematografic se află într-o situație critică, CNC nefiind în stare să asigure colectarea surselor și luarea de măsuri împotriva contribuitorilor care nu-și îndeplinesc obligațiile prevăzute de Legea cinematografiei. Este pusă sub semnul întrebării posibilitatea de a se mai organiza, așa cum prevede legea, concursul bianual pentru susținerea financiară a noi proiecte cinematografice, în ciuda valorii și prestigiului internațional de care se bucură astăzi filmul românesc. Readucerea în beneficiul Fondului a 4% din profiturile operatorilor care organizează jocurile de noroc ar însemna un balon de oxigen, demers pe care ministrul Ionuț Vulpescu nu l-a întreprins și nu a arătat că l-ar avea în vedere.
- Regia Autonomă de Distribuție și Exploatare a Filmelor – „Româniafilm” (RADEF), ca urmare a lipsei oricărei disponibilități de dialog a ministrului Ionuț Vulpescu, nu are nici Consiliu de Administrație și nicio conducere executivă care să gestioneze măcar actele curente – de la semnarea statelor de plată ale angajaților până la semnarea acțiunilor în instanță, pentru apărarea patrimoniului care se află în administrare.
- Proiectul pentru o nouă Lege a cinematografiei, care ar duce la sporirea surselor de constituire a Fondului cinematografic, la reorganizarea Centrului Național al Cinematografiei, precum și la clarificarea situației

administrării și utilizării sălilor de cinematograf care se mai află în patrimoniul public al statului se găsește de mai multe luni pe site-ul Ministerului Culturii, fără ca ministrul Ionuț Vulpescu să fi organizat o dezbatere publică pe marginea proiectului și să decidă dacă îl susține și dacă inițiază procedurile necesare pentru aprobarea lui de către Guvern.

- **Ministrul Culturii, potrivit *acquis-ului comunitar*, ca membru al Guvernului, este responsabil de respectarea și aplicarea directivelor din domeniul audiovizualului.** Deși, potrivit Constituției, Guvernul are inițiativa legislativă, nu a fost inițiat nici un proiect de lege privind procesul de trecere la sistemul digital de transmisie TV, procedură în care România, în pofida avertismentelor repetate, se află în mare întârziere, cu grave consecințe economico-financiare, precum și de funcționare a mass-media audiovizuale românești.

- **Ministrul Ionuț Vulpescu se dovedește constant incapabil să-și onoreze responsabilitățile care îi revin, situație care plasează sub semnul incertitudinii desfășurarea unor importante manifestări culturale organizate de România, cu un larg ecou național și internațional.** Promisiunea bugetelor multianuale a rămas o vorbă în vânt, astfel că edițiile din acest an ale unor evenimente de anvergura Festivalului „Enescu“, Festivalului Național de Teatru și a Festivalului de Teatru de la Sibiu se confruntă, la doar câteva luni înainte de data desfășurării, cu probleme grave.

- Festivalul internațional „George Enescu“, la cea de a XXII-a ediție, cel mai important *brand* cultural al României, este programat în perioada 30 august–20 septembrie a.c. și, cu toate acestea, nici până acum nu au fost asigurate toate resursele financiare necesare. Deși Festivalul este organizat de Ministerul Culturii și Guvernul României, Regia Autonomă Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat (RAAPPS), care funcționează în subordinea Guvernului și care are în administrare Sala Palatului, solicită o chirie a sălii de 1,3 milioane de lei, plus utilități, bani despre care nu se știe din ce surse vor fi asigurați.

- De o gravitate maximă, care poate periclita pe termen lung prestigiul Festivalului, este faptul că nu s-a luat o decizie nici până acum cu privire la numirea noului director artistic al Festivalului, odată cu încheierea mandatului

d-lui Ioan Holender. Incapabil să își asume o decizie, ministrul Culturii nu dă nici un răspuns propunerii înaintate de organizatori privind-l pe dirijorul principal și directorul artistic al lui London Philharmonic Orchestra, Vladimir Jurovski, care a fost contactat și și-a dat acordul.

➤ În legătură cu ediția jubiliară a Festivalului Național de Teatru, programat să se desfășoare între 23 septembrie–1 noiembrie, în afară de perpetue promisiuni și mereu amânate decizii, nu există nici o certitudine că vor fi alocate cele 3,5 milioane de lei necesare pentru organizarea și desfășurarea acestei manifestări de prestigiu, la care urmează să participe spectacole realizate de mari și prestigioase colective artistice din străinătate.

Domnule Prim-Ministru,

Toate aceste aspecte privind bilanțul activității d-lui Ionuț Vulpescu, la 6 luni de la instalare, pe care le supun atenției dumneavoastră și dezbaterii opiniei publice consider că impun de urgență o singură decizie: demisia ministrului Culturii.

Vă cer să probați că respectul și dragostea dumneavoastră pentru cultura națională, pentru oamenii de cultură și pentru creatori – pe care le-ați clamat de atâtea ori public – sunt reale și precumpănitoare în fața oricărui partizanat de partid.

Radu F. Alexandru

Vicepreședinte PNL

Co-președinte al Comisiei de Cultură PNL

4.06.2015

Domnului VICTOR PONTA,
Prim-ministru al României